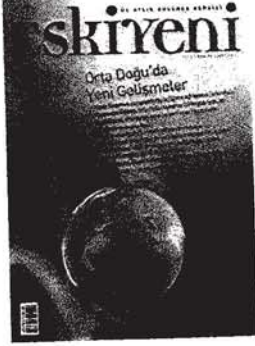

Yayıncıdan

Değerli **eskiyeni** Okurları,

Dünyada söz sahibi olan ve olmak isteyen herkes Orta Doğu'ya yönelik planlar yapmak durumunda ve yapıyorlar da. Ancak bu bölgeye dönük hesap yapmayanların sadece bölge ülkeleri olduğunu söylemek durumundayız. Bu değerlendirme belki garip karşılanabilir ve hesap yapmayan ülke olur mu, diye sorulabilir ama bölge ülkelerinin bireysel hesap yapması, bölge merkezli hesap yapması anlamına gelmiyor. Bu nedendir ki bölge dışı güçlerin bölgeye yönelik müdahalelerini kendi ülkesinin kısa vadeli çıkarlarına paralel gören bölge ülkeleri, fırsat düşkünlüğü ile bölgenin ve dolayısıyla kendi ülkesinin uzun vadeli çıkarlarını görmezden gelebilmekte ve bölge dışı güçlerle işbirliği yapabilmektedir. Çünkü bölge ülkelerinin tamamına yakını için Ramazan Gözen Hocanın da belirttiği gibi milletin devleti değil devletin milleti değerlendirmesi yapılabilir. Bölge halklarının kendi devletlerinden(!) çektiğini sömürgecilerden çekip çekmediğini sormak bile olayın vahametini gösterir sanırsınız. Bölge devletleri soğuk savaş döneminden kalma gelenek gereği bağlı bulunduğu uluslar arası güç odaklarının devleti olduğu için bölgenin genel menfaati hiçbir zaman milli menfaat olarak algılanmamış, pakta bağlı devletçiklerin çıkarları her şeyin üzerinde olmuştur. Tabi ki bağlı bulunduğu uluslar arası gücün menfaatlerine aykırı olmamak kaydıyla! Fakat zavallı bölge halkları, muhatap oldukları kâhyaları patron sanarak onlardan çok büyük stratejiler üretmesini beklemişlerdir. Es kaza bölgenin tümüne yönelik politikalar geliştiren ekipler iş başına gelecek olursa kurulu düzeni bozmakla itham edilerek yerli odaklar eliyle alaşağı edilmiş, yabancı güçlerin eli hiçbir zaman yanmamıştır.

Örnek olarak Türkiye'yi ele alacak olursak bugün Orta Doğu'da dünya gücü olmaya aday üç tane bölgesel güçten birisi olarak görülmektedir. İsrail bölge ülkeleriyle boğuşurken, İran bölge dışı güçlerle baş etme çabası içerisinde. Ama bunlar arasında en şanslı ve avantajlı durumda olan Türkiye, kendi içinde yaşadığı sorunlarla patinaj yapmakta veya patinaj yapmaya zorlanmaktadır. Bölge halklarının bölgesel güç görekere dünya gücü olmaya aday gösterdiği bir ülke, böylesi bir nazik dönemde neden bu kadar iç sorunlarıyla boğuşur, sorusunun bir cevabı olmalı! Türkiye'de çıkarılan hükümet krizinin bu açıdan sorgulanması kaçınılmaz görünmektedir. Bu ülke, hiçbir dönemde, bu son dönemde olduğu kadar kendi halkıyla ve bölge halklarıyla bu kadar sağlıklı bir iletişim kuramamış, bölgesel politikalara hiç bu dönemdeki kadar aktif ve çok boyutlu müdahalede bulunmamış, kendi varlığını korumanın bölge ülkelerinin varlığını ve sınırlarını korumaktan geçtiğini hiç bu dönemdeki kadar açıktan dillendirememiştir. Üstelik Türkiye, tarihinde ilk defa içinde yer aldığı pakta rağmen politikalarını dillendirir olmuştur. Bu durumda mevcut iktidarın kimin çarkına çomak sokmuş olabileceği sorusunun cevabı belirginleşmeye başlamaktadır. Hem uluslar arası güç odaklarının, hem kâhyaların işini zorlaştırmıştır. Şimdi kâhyaları daha telaşlı görüyoruz. Çünkü hem patronlarının sırlarını, hem de kendi kâhyalık pozisyonlarını gizlemeleri lazım ki kâhyalıklarını koruyabilsinler. Aksi takdirde çabaları yetersiz kalırsa patronlar kâhyalarını azledip yeni kâhyalar peydahlayabilirler. Bunun için de en doğru yöntem, yerli gerekçeler üretmektir.

Davudoğlu Hocanın da belirttiği gibi bölge devletleri önce kendi halklarıyla sonra da birbirleriyle kucaklaşabilirlerse, birbirlerini düşman veya rakip olarak görme yerine daha fazla işbirliği ve paylaşım içinde olurlarsa bölgesel sorunlara ortak ve kalıcı çözümler üretme sürecine girilebilir. Ancak söz konusu devletlerin sorunu çözecek bir iradeye sahip olup olmaması en asli sorunu oluşturmaktadır. Bu nedenle Orta Doğu halkları, devleti devlet adamına bırakmayacak kadar duyarlı olmak zorundadır. Devletin halkı olmak, halkın devleti için anlamlıdır. Unutulmamalıdır ki kişilikli dış politikalar kişilikli devlet olmaktan geçer ama kişilikli devlet de kişilikli toplumların devleti olabilir. Daha da önemlisi kişilikli muamele görmek isteyenlerin, birlikte yaşadıkları insanlara veya toplumlara kişilikli muamelede bulunmasının kaçınılmazlığıdır.

Siz değerli okurlarımız, bu sayıda Orta Doğu'da yaşanan ve yaşanması muhtemel olan gelişmeler üzerine yerinde ve sağlıklı değerlendirmeler okuyacaksınız. Başta sayı editörümüz Nasuhi Güngör olmak üzere katkıda bulunan bütün üstatlarımıza teşekkür ediyoruz. **"Türkiye'de değişen dindarlık"** dosyasında buluşmak ümidiyle kalın sağlıklıca. ■